

**Third Swedish—Yugoslavian
symposium on occupational
health**

Stockholm May 6th—11th, 1975
Arbete och Hälsa 1976: 8
Arbetskyddverket 70 s

Att utforma terminalarbetsplatser

En handbok
Statskontoret. Rapport 1976: 11
Liber Förlag 64 s, kr 28:—

Pockettidningen R, nr 3 1976:

Homosex

Om könsroller, samlevnad och
sexuellt förtryck
Prisma 138 s, kr 17:— inkl moms

Karl Grunewald (red):

Omsorg om utvecklingsstörda

Nya rön och praktiska metoder
Natur och Kultur 352 s, ca kr
70:— inkl moms

Karin Erikson, Eva-Carin Hall:

Att få ett utvecklingsstört barn

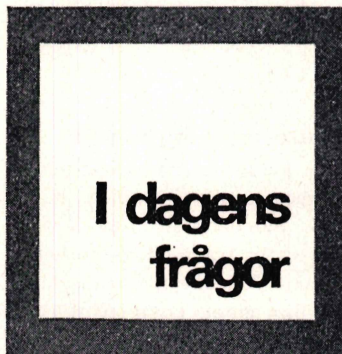
Föräldrar berättar
Natur och Kultur 92 s, ca kr
26:— inkl moms

**Nordisk socialmedicinsk
kongress**

Den 4. Nordiska kongressen i socialmedicin kommer att hållas i Uppsala den 13—15 juni 1977. Huvudtemat är forskning och utvecklingsarbete inom primärvården. Därutöver kommer sektioner eller workshops att ordnas i följande ämnen: samarbete mellan sjukvård och socialvård, hälsoupplysning, hälsoundersökningar, omvårdnadsforskning ("nursing care research"), longitudinella epidemiologiska undersökningar, utnyttjandet av sjukförsäkringen, förtidspensioneringsproblem, utvärdering av nya behandlingsformer inom alkohol- och narkomanvård, socialodontologisk forskning. Dessutom reserveras tid för fria företag.

Medlemmarna i de nordiska socialmedicinska föreningarna kommer att få anmälningssblanketter under hösten. Blanketter kan också rekvireras från de socialmedicinska föreningarna och från institutionen i Uppsala. Anmälan om föredrag skall ske senast den 1 december 1976 och anmälas till kongressen den 1 februari 1977.

Kongresskommittén
Socialmedicinska institutionen
Akademiska sjukhuset
750 14 UPPSALA

Red: Sten Söderberg

Sjuksköterskor om barnomsorg

Svensk sjukskötersketidning (11/76) skriver i en ledare om "Barnomsorg och arbete".

En arbetsgrupp har nyligen lagt fram ett principförslag som innebär att föräldrar får tolv månaders ledighet för varje barn i stället för de nuvarande sju. De nu föreslagna extra fem månaderna får ses som ett alternativ till förslaget om sex timmars arbetsdag för alla småbarnsföräldrar. Arbetsgruppen tillsattes av regeringen i december 1975 och har bestått av företrädare för arbetsmarknadsparterna. Förslaget från arbetsgruppen stöds av representanterna för TCO, LO, SACO/SR, landstingsförbundet och kommunförbundet, men inte av arbetsgivareföreningens representant.

Den extra ledigheten på fem månader ska kunna tas ut som helledighet eller som förkortad arbetstid under en längre tid än fem månader. Ledigheten ska också kunna tas ut i flera omgångar när barnet bäst behöver det. Här tänker man närmast på när barnet ska skolas in på daghem och eftersom ledigheten tänks kunna utnyttjas till och med barnets första skolår, kan man också använda sig av ledigheten i samband med barnets skolstart.

En av avsikterna med förslaget är att man vill ge föräldrar möjligheten att ta ledigheten när barnet bäst behöver det, men frågan är om verkligheten blir sådan. På grund av det rådande läget med bristande barnomsorg kan det syftet med reformen förefelas. I stället för en spridning av ledigheten kommer många säkert att använda ledigheten som en förlängd graviditetsledighet.

I SHSTs familjepolitiska enkät, vars resultat nu föreligger i preliminärt skick, säger 90 procent av de sjuksköterskor som besvarat enkäten att om det finns ett visst belopp för ökat stöd åt barnfamiljer, så är en förbättrad barnomsorg den mest angelägna åtgärden. Därefter följer bättre möjligheter till ledighet vid barns sjukdom, åtgärder för att garantera allas rätt till arbete och en förlängd graviditetsledighet till tolv månader. Sist i rangordningen av åtgärder kommer arbetstidsförkortning för föräldrar med barn under tre år och olika former av vårdnadsbidrag.

Det preliminära resultatet av enkäten visar alltså att SSFs medlemmar vill ha en bra barnomsorg i kombination med arbete. Det är inget överraskande resultat för en organisation där 97 procent av medlemmarna är kvinnor.

Riksbankens fonden delar ut 14 mkr

Fiksbankens Jubileumsfond har vid sitt senaste sammanträde delat ut drygt 14 miljoner kronor till forskning inom olika områden. Pengarna har gått till 93 projekt. 23 av dessa är nya projekt och resten sådana projekt som redan stöds av RJ. I och med detta utdelningstillfälle har fonden sedan den bildades delat ut ca 200 milj kronor.

Majoriteten av ledamöterna i RJ:s styrelse är riksdagsmän. En av anledningarna till det stora medborgarinflytandet är att fonden skall stödja sådan forskning som har med samhället och människornas situation i samhället att göra. Forskning stödd av fonden skall ge ökad kunskap om de verkningar som sociala, ekonomiska och tekniska förändringar för med sig i samhället och hos de enskilda människorna.

Fondens pengar går till största delen till samhällsvetenskaplig forskning men stora summor anslås också till undersökningar inom de naturvetenskapliga, medicinska och humanistiska områdena.

Bland de stödda projekten: Äldre människors funktion vad gäller intelligens, minne, personlighet och sociala relationer samt upplevelse av åldrandet skall undersökas i detta projekt. Man skall försöka ge en bild av sociala och medicinska förhållanden hos äldre människor bl a för att kunna genomföra en bättre planering av åldringsvården. Projektet leds av Stig Berg. Institutet för gerontologi i Jönköping. 140 000 kr har anslagits till projektet.

— — —
Bengt Sigurd, Institutionen för lingvistik i Stockholm har fått 200 000 kr för ett projekt som skall ge kunskap om de dövas åtbördsspråk. Åtbördsspråket är det naturliga kommunikationssättet för döva men det har använts mycket litet i dövundervisningen och kunskapen om språket är liten. Man vill nu göra en inventering av tecknen och försöka analysera och beskriva tecknens struktur och undersöka mimikens roll för att kunna konstruera ett skriftsystem för åtbördsspråket.

Ett projekt avser att försöka förbättra utbildningssituationen och undervisningen för synskadade. Det är speciellt tre områden man arbetar med inom projektet. Man vill dels optimera de synskadades möjligheter att kunna läsa, dels förbättra förskolebarnens situation och dels åstadkomma en bättre undervisning när det gäller förflyttningsteknik. Projektet vill angripa dessa problem för att kunna ge de synskadade större möjlighet att fungera normalt i samhället. Projektet leds av Nils Trowald vid Pedagogiska institutionen, Uppsala universitet och har fått anslag på 143 000 kr.

Kontrovers kring bomiljö

FN:s konferens om bostads- och bebyggelsemiljö — mera känd under namnet HABITAT — slutade efter två veckors förhandlingar i Vancouver, Canada, med att man antog en principförklaring och en rad rekommendationer till de enskilda staterna och till det internationella samhället. Tillsammans utgör förklaringen och rekommendationerna en "plan" för lösning av de många problem som hänger samman med den av människan skapade miljön.

HABITAT kan översättas med boning eller bostad och konferensen sysslade särskilt med hur man genom planering kan förbättra livskvaliteterna i alla slags bebyggelsemiljöer, från storstäder till byar. Bristen på ordentliga bostäder i utvecklingsländerna och folkvandringarna från landsbygd till städer var bland de ämnen man debatterade. Nämnas kan också förorenings- och trafikproblem i de stora städerna och behovet av sanitära och hälsovårdande åtgärder.

Regeringsrepresentanter för 131 länder deltog i diskussionerna på HABITAT. Med på konferensen fanns också företrädare för befrielserörelser och mellanstatliga och frivilliga organisationer.

Principuttalandet från HABITAT — döpt till Vancouverförklaringen — lades fram för konferensen av u-länderna. En av

de nyttillkomna punkterna är ett avsnitt om mänsklig värdighet och medlemsstaternas förpliktelse att bekämpa kolonialism, utländsk aggression och ockupation, dominans, "apartheid och rasism och rasdiskriminering i alla former som omnämns i resolutioner antagna av FN:s generalförsamling".

Denna formulering stötte på motstånd från en del länder eftersom den innebar ett indirekt godkännande av förra årets generalförsamlingsresolution som jämställer rasism med sionism. Resultatet blev att Vancouverförklaringen ställdes under omröstning. Den antogs med 89 röster mot 15. 10 länder lade ned sin röst.

Bland de stater som röstade mot var Danmark och Norge. Sverige lade ned sin röst.

Det bedrövliga är att hela frågan förgiftades genom ett onödigt tillägg. Bakom själva kärnfrågan, en medveten bostads- och bebyggelsepolitik ställde sig givetvis också de i-länder som nu tvingades rösta emot eller lägga ned rösten. Ett gott initiativ och en viktig konferens hotade att rinna ut i sanden.

HABITAT rekommenderade att det i FN upprättas ett nytt organ som uteslutande skall syssla med bostads- och bebyggelsemiljö. Detta organ skall enligt förslaget bestå av representanter för högst 58 länder och skall ha ett särskilt sekretariat till sin tjänst. Det överläts åt FN:s generalförsamling att ta ställning till var ett sådant FN-sekretariat kan förläggas.

Byggnadsstadgan handikappvänligare

Handikapprörelsen har otaliga gånger pekat på det orimliga i att bygga ett samhälle som uteslänger många av oss från enkla och självklara rättigheter. Vi har hävdat att rätten att få fysisk möjlighet att vara med, att få komma in, hör till de grundläggande mänskliga rättigheterna. Vår demokrati fordrar att alla männi-

skor får dessa grundläggande möjligheter, heter det i en ledare i *HCK-information* 2/76.

— Det blir dyrt, har man svarat oss, och det gäller ju så få. Det svaret har upprepats varje gång vi gjort våra framstötter. Ända tills nu.

Nu har det äntligen gått upp för regering och riksdag att handikappanpassning av alla byggnader är nödvändigt, att alla måste garanteras rätten att få vara med. Bostadsministern har till och med förstått att *alla* har nytta och glädje av bättre framkomlighet. Barnfamiljer, äldre, ja alla, kommer att få en bättre miljö och alla får möjligheter att bo och leva i fritt valda bostadsområden.

Beslutet om att utvidga § 42 a i byggnadsstadgan till att omfatta bostäder, och att bestämmelsen ska gälla generellt, ser vi som en betydelsefull framgång för den svenska handikapprörelsen.

Det här numret av *HCK-information* vill sprida kunskap om innebörden av den nya lagen, men också berätta om det påtryckningsarbete som ligger bakom en av de viktigaste reformerna på handikappområdet på senare år.

Gamla lydelser

"De utrymmen i byggnad till vilka allmänheten äger tillträde eller som utgör arbetslokal skola i skälighetsomfattning utformas så att de blir tillgängliga för och kunna nyttjas av personer vilkas rörelseförmåga eller orienteringsförmåga är nedsatt till följd av ålder, invaliditet eller sjukdom."

Nya lydelser

"Bostäder för annat ändamål än fritidsändamål och de utrymmen i byggnad till vilka allmänheten äger tillträde eller som utgör arbetslokal skola utformas så att de blir tillgängliga och kunna nyttjas av personer vilkas rörelseförmåga eller orienteringsförmåga är nedsatt till följd av ålder, handikapp eller sjukdom.

Bostadsbyggnad i två våningar och bostadsbyggnad med högst två bostadslägenheter får uppföras utan hiss eller motsvarande anordning.

Byggnadsnämnden kan medgiva undantag från kravet på tillgänglighet till bostadsbyggnad i högst

två våningar och bostadsbyggnad med högst två bostadslägenheter, där så påkallas med hänsyn till terrängförhållandena.

Byggnadsnämnden kan i fråga om arbetslokal medgiva undantag från de i första stycket angivna kraven, där så påkallas med hänsyn till arten av den verksamhet för vilken lokalen är avsedd."

Hygienrum

Handikappinstitutets tidskrift *Rapport* (2/76) behandlar utförligt det viktiga ämnet "hygienrum i allmänna lokaler". Det är en rapport som alla planerare borde ta del av — och helst också ta ad notam. Det heter bl a:

Handikapp kan bero på funktionsnedsättningar av många slag och svårighetsgrader. Det är därför mycket svårt att i allmänna lokaler tillgodose alla individuella krav.

Det är angeläget att alla eller flertalet hygienrum i en allmän byggnad har en viss grundläggande tillgänglighet. Härutöver måste några hygienrum utföras med högre grad av tillgänglighet.

Vid planering av hygienrum i en allmän byggnad är det därför viktigt att tillgänglighetsfrågorna beaktas vid planeringen av samtliga hygienrum. Man bör således inte bara anordna några enstaka s k handikapptoiletter, utan också söka få bästa möjliga tillgänglighet i övriga hygienrum.

Vid planering av hygienrum blir rullstolsbundnas funktionskrav dimensionerade vad gäller mått och ytor.

Andra handikappgruppers funktionskrav gäller främst olika inrednings- och utrustningsenheter.

För att ett hygienrum över huvudet taget skall ha någon grad av tillgänglighet för rullstolsbundna och för personer med gånghjälpmedel måste det vara möjligt för dessa personer att komma in i utrymmet och att stänga dörren.

Denna grad av tillgänglighet erhålls dels genom en dörröppning med bredden 78—80 cm (D9-dörr) dels genom en yta innanför dörren som medger plats för rull-

stol samt möjlighet att stänga dörren.

Rullstolens längd är normalt ca 120 cm och bredden normalt ca 64 cm, vilket ger en uppfattning om det minimiutrymme som krävs.

För att ett hygienrum skall fungera någorlunda bekvämt för den rullstolsbundne krävs dessutom möjlighet att bekvämt komma intill de olika porlsinsheterna. Kraven i dessa avseenden varierar med grad av funktionsnedsättning och typ av rullstol.

I den forskningsrapport som utgivits av handikappforskningen i Göteborg finns dessa krav närmare preciserade (se litteraturförteckningen).

Med tanke på bland annat allergiker, stomiopererade och inkontinenta bör ett väl fungerande hygienrum ha god ventilation och helst vara försett med öppningsbart fönster.

Golv och väggar bör vara lätta att hålla rena och torra. När det gäller kvittblivningsfrågor för stomipåsar m m bör detta lösas genom att hygienpåsar eller liknande finns.

Utskjutande delar och vassa hörn och kanter bör undvikas med tanke på bl a epileptiker och synskadade. Radiatorer bör placeras så att eventuella vassa kanter är skyddade.

Hygienrum bör ha god allmänbelysning, kompletterad med avskärmd belysning vid tvättställ. Färgsättning och materialval är av betydelse för synsvaga och blinda. Dörr och vägg bör ha kontrasterande färger, liksom handduksautomat och bakomliggande vägg m m.

Blandare bör vara spakreglerade och försedda med skällningskydd.

Det kan i vissa fall, t ex på arbetsplatser, vara önskvärt med ett särskilt hygienrum försett med toalett och duschplats.

Alkoholstatistiken för 1975

1975 års alkoholstatistik visar ökad konsumtion av alla varuslag utom starköl och pilsner. Förändringarna var dock måttliga och ligger helt i linje med utvecklingen under en längre period.

Försäljningen av sprit ökade med 1,4 % till 61 milj liter, vilket i och för sig är den högsta noteringen under 1900-talet, men per capita konsumtionen överträffas såväl av det första motboksfria året (1956) som av flertalet år under seklets början. Konsumtionen av vin ökade med 8 % till 67 milj liter och den nedgång som inträffade 1973 får alltmör karaktären av engångsföreteelse. På maltdryckssidan förblev starkölet på i det närmaste oförändrad volym — 25 milj liter — medan mellanölet ökade med 5 % till 321 milj liter. Pilsnern fortsätter att minska och uppgår nu endast till 31 milj liter, vilket är ungefär en sjundedel av volymen 1964 (året innan mellanölet infördes). Försäljningen av lagrat lättöl uppgick till 102 milj liter, vilket innebär ett sjufaldigande sedan 1967.

Utskänningsandelen (systembolagets försäljning till restauranger) utgör för spritdrycker 4 %, för vin 7 % och för starköl 31 %. Genom stickprovvis inhämtade uppgifter har beräknats att 10 % av mellanölsförsäljningen sker genom servering medan motsvarande uppgift för pilsner skulle vara 8 %.

Mätt i ren alkohol ökade konsumtionen per invånare över 15 år från 7,43 till 7,61 liter. Av denna kvantitet svarar spritdrycker för 49 %, vin för 18 %, starköl för 3 % och öl för 30 %.

Den 11 maj 1975 höjdes skatten på drycker. Härvid kan noteras att skatten höjdes inte bara på alkoholdrycker utan även på lagrat lättöl och läskedrycker, två varugrupper vilkas skattesatser varit oförändrade sedan 1958.

Priset på Absolut rent Brännvin steg under året från 44,50 kr till 49,00 kr per butelj om 75 cl. I genomsnitt ökade priset på sprit med 12 %, på vin med 11 % och på starköl med 13 %. För öl, lättöl och läskedrycker noteras prisökningar på 20—22 %. Som jämförelse kan nämnas att konsumentprisindex, som ger ett uttryck för den allmänna prisnivån, under året steg med 10 %.

Konsumenternas utgifter för rusdrycker beräknas under 1975 ha uppgått till 6 025 milj kr och för öl till 2 450 milj kr eller tillsammans 8 475 milj kr, vilket utgör 6 % av den totala privata konsumtionen. Per invånare över 15 år spenderar vi 929 kr per år

på rusdrycker och 378 kr på öl.

Statens inkomster av alkoholhanteringen, vari inräknas skatt och tull på de olika dryckerna, monopolbolagens direkta skatt och vinst samt mervärdeskatt på omsättningen av drycker, uppgick under året till 5 429 milj kr, vilket motsvarar 64 % av konsumenternas utgifter för dessa varor. Av statens totala inkomster kommer 7 % från alkoholhanteringen.

Fylleri

Under 1975 noterades 120 100 omhändertaganden för fylleri. Ökningen från föregående år uppgick därigenom till 0,4 %, vilket precis motsvarar folkökningen. Det kan noteras att kvinnor svarar för 4,6 av samtliga omhändertaganden. Ungdomar under 20 år omhändertogs i 10 771 fall, en ökning med 3 %. Av de under året omhändertagna ungdomarna hade 383 ännu inte fyllt 15 år.

I genomsnitt leder endast 2 av 3 omhändertaganden sedermera till sakfällande för fylleri.

Trafiknykterhetsbrott

Under 1975 rapporterade polisen 18 422 misstänkta trafiknykterhetsbrott mot 21 118 året innan, en minskning med 13 %. I relation till antalet motorfordon uppgick trafiknykterhetsbrotten till 6,5 per 1 000 fordon, vilket beroende på det ökande fordonsestandet innebär en minskning med 17 % jämfört med 1974.

Preliminära uppgifter över avdömda trafiknykterhetsbrott begångna 1973 visar att 81 % eller 15 900 av de 19 680 rapporterade fallen av misstänkta brott har lett till fällande dom. Av de under 1973 begångna brotten rubricerades 7 479 eller 47 % som rattfylleri och de övriga som rattonykterhet.

Trafikolyckorna

Antalet omkomna i trafiken under juli stannade vid 80 personer. Det är den lägsta siffra som noterats sedan högertrafikomläggningen 1967, visar Trafiksäkerhetsverkets statistik.

Under juli förra året omkom 93 personer.

I mer än vart tionde fall (12 proc.) av personskaolyckorna under juli misstänker polisen att fordonsförarna varit alkoholpåverkade. Trafiksäkerhetsverket betraktar de 12 procenten som en minimiuppskattning av den verkliga andelen påverkade förare.

Notisen är hämtad ur SvD men fick liknande utformning i de flesta dagstidningar. Det som förtogs är mycket allvarligt: antalet skadade visar en stadig ökning. Fast det meningslösa dödandet på våra vägar minskas så ökar produktionen av invalider, många av dem för livet. Allt fler svenskar är dömda att tillbringa sina återstående dagar i rullstol. Det är den tragiska sanningen.

Vanor och ovanor

Spritskatten var i maj 1976 drygt 278 milj kr mot i fjol samma månad litet över 254. Vinskatten ökade till 45 milj från under 35, ölskatterna gick upp i samma grad. Staten tjänar bra på våra glada vanor. Men tobaksskatten sjönk med nära 7 milj kr till 187 milj. Propagandan gör effekt. Men skattmästaren kan ta det lugnt: vi spelar bort pengarna i stället. Lotterivinstskatten nära nog trefaldigades till omkring 30 miljoner.

Egendomlig remissaffär vid Volvo

En uppmärksam remitteringsaffär har inträffat vid Volvo i Göteborg. Fyra kvinnor som lider av synförändringar efter att ha arbetat med lösningsmedel remitterades av företagsläkaren till en ögonspecialist. De avråddes av LO:s jurister, eftersom specialistutlåtandet skulle gå till företagsläkaren. De ville sända kvinnorna till samma specialist på villkor att resultatet redovisades

endast till LO:s Rättsskydd AB.
Läkartidningen 30—31/76 skriver i en ledare:

Genom sitt agerande har juristerna åstadkommit att patienterna undandragits den högkvalificerade vård de kunnat få vid en ögonklinik. Vidare har man åstadkommit att en för anställda vid en mängd arbetsplatser, inte bara i Sverige, angelägen undersökning inte blivit utförd.

Visserligen talar alla rimliga skäl mot ett sådant samband mellan symtom och arbetsförhållanden som Rättsskyddet tycks ha presumerat, men det innebär inte att undersökningen bör underlättas. Det kan vara av stor vikt att klarlägga att ett samband inte föreligger, t ex om man behöver gå vidare och undersöka andra faktorer som kan ha betydelse för sjukdomens uppkomst.

Denna aspekt tycks ha varit helt främmande för Rättsskyddet, som bara haft ett mål för ögonen: Att på ett eller annat sätt komma åt det aktuella företaget och/eller dess läkare.

Så långt det konkreta fallet. Återstår principfrågan: Skall resultatet från en specialistundersökning kunna undanhållas den inremitterande läkaren?

Svaret skall ges av socialstyrelsen, men vi vågar påstå att det måste bli nej. Vem skall ta det medicinska ansvaret för en patients behandling om resultatet av en specialistundersökning meddelas till en jurist? Rättsskyddets generösa anbud att ta över även det medicinska ansvaret förefaller inte att ha någon täckning i medicinförfattningarna och vi vågar påstå att de flesta jurister hesiterar inför ett sådant perspektiv.

Men anta ändå att så kan ske. Låt oss dra ut perspektivet.

I ett litet land som Sverige finns ett fåtal läkare inom de högspecialiserade disciplinerna. Det är ingen ovanlighet, att endast ett par experter står till förfogande, t ex vid komplicerade mål i försäkringsdomstolen, och att dessa experter sinsemellan har olika uppfattning.

Det skulle leda till fullständiga orimligheter om en part under

sådana omständigheter skulle kunna lägga munkavle på "sin" specialist om det skulle visa sig att utlåtandet talar mot de egna intressena.

Än mer orimligt blir förhållandet, om det aktuella utlåtandet skulle kunna ha betydelse för en mängd andra människor i liknande situation. Skulle ett forskningsresultat inte få publiceras om det är till nytta för "motparten"???

Speciellt viktig är denna princip inom företagshälsovården. En av grundstenarna i företagshälsovården är läkarens möjlighet att remittera patienter till specialist, för att sedan med specialistutlåtandet som grund kunna gå vidare i behandlingen av patienten, ofta också av den miljö som patienten vistas i. Detta har för övrigt vid åtskilliga tillfällen framhållits med stor skärpa av de fackliga organisationerna, då den långsamma utbyggnaden av de yrkesmedicinska klinikerna kritiserats.

socialmedicinsk tidskrift

Prenumerationspris (inklusive moms.)

Helår kr 55, halvår 30

Studerande helår kr 30.

Tidskriften utkommer med 10 nummer per år
(1 per månad utom juli och augusti).

Lösnummer kr 8: — (exkl. moms.)

Återgivande helt eller delvis av originalartiklar ur smt utan angivande av källan förbjödes.

Utgivningsplan 1976

Nummer	1	2	3	4	5—6	7	8—9	10
Utkommer	24/1	21/2	21/3	24/4	8/6	20/9	7/11	14/12
Sista manus- dag för annonser:								
sättning	5/12	16/1	13/2	17/3	3/5	16/8	29/9	5/11
helmaterial	10/12	21/1	18/2	24/4	10/5	22/8	6/10	10/11

Prenumerationsavdelning:

Fack, 104 01 Stockholm 60

Tel. 08/87 34 91 Postgiro 1179-1

Annonsavdelning:

Maud Jacobsson, Alströmergatan 18, 112 47 Stockholm. Tel. 08/51 21 13, 51 67 60

Annonspriser:

Omslaget andra och tredje sida kr 900, fjärde sida kr 1.000,

helsida kr 850, halvsida kr 500, kvartsida kr 300.

Spalthöjd 210 mm, spaltbredd 70 mm,
sidans bredd (2 spalter) 150 mm.